

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Погребняк Олександр

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Науковий керівник

Савченко І. Г., к. держ. упр., доцент

Основним напрямом державної політики щодо стимулювання розвитку економіки постає дерегуляція та формування ефективної регуляторної політики, що повинна включати в себе певні заходи таких методів регулювання: адміністративні (організаційно-правові) – боротьба з корупцією, зменшення перевірок підприємств (дерегуляція у сфері контрольної-перевірочної роботи), упровадження електронних сервісів для суб'єктів господарської діяльності, упровадження інструментів електронного урядування, спрощення при наданні адміністративних послуг у реєстраційній та дозвільній сфері (ліцензування, сертифікація); економічні (соціально-економічні) – використання економічних методів регулювання, удосконалення конкурсної (тендерної) системи державних закупівель, оновлення системи оподаткування та адміністрування податків, здійснення зовнішньоекономічної діяльності на новій системі грошово-кредитних відносин, децентралізація в бюджетній сфері; суспільні (інституційно-суспільні) – формування неурядових організацій підприємців і споживачів для захисту їх інтересів у владних структурах, посилення громадського контролю за діями влади тощо.

На основі аналізу процесів формування та реалізації державної регуляторної політики, її механізмів та процедур, нами запропоновано розподілити процедури дерегуляції підприємницької діяльності в Україні за трьома напрямками: оперативне дерегулювання; секторальне дерегулювання; дерегулювання, що відбувається шляхом самостійного перегляду центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування виданих ними нормативних актів [1].

Оперативне дерегулювання спрямовано на усунення особливо загострених проблем державного регулювання підприємницької діяльності, що потребують першочергового втручання. Воно здійснюється центральним органом державної влади, що відповідальний за формування та реалізацію державної регуляторної політики на підставі скарг і звернень підприємців, підприємницьких об'єднань, уповноважених із питань підтримки підприємництва, інших установ та організацій. Об'єктами оперативного дерегулювання постають нормативно-правові акти центральних та місцевих органів влади.

Призначенням секторального дерегулювання є проведення комплексного аналізу регуляторного впливу нормативних актів і усунення регуляторних перепон підприємницької діяльності в певних секторах економіки або реформування окремих видів державного регулювання підприємницької діяльності. Об'єктами секторального дерегулювання є нормативно-правові акти

будь-якого рівня, включаючи закони, акти Президента України та Кабінету Міністрів. Значною перевагою секторального дерегулювання є можливість застосування комплексного підходу до коригування та систематизації нормативно-правової бази певного виду підприємницької діяльності. Деретулювання, що відбувається шляхом самостійного перегляду центральними та місцевими органами виконавчої влади виданих ними регуляторних актів.

Органи виконавчої влади в межах визначених законодавством повноважень забезпечують реалізацію законів України, указів Президента, постанов Верховної Ради, Кабінету Міністрів, інших актів законодавчої і виконавчої влади, власних рішень, ухвалених у межах їх повноважень, виконання бюджету, програм економічного і соціально-культурного розвитку територій, здійснюють інші функції державного управління. З метою здійснення оперативного управління органи виконавчої влади відповідно до законодавства і в межах повноважень застосовують відповідні акти та процедури управлінської діяльності, що складають поняття «форми управлінської діяльності».

Таким чином, під процедурою державного управління розуміють складову загального, ухвалення й реалізації регуляторного рішення (нормативно-правового акта регуляторного характеру), який передбачає певні етапи і стадії: вибір мети, збір і аналіз інформації про завдання, яке підлягає вирішенню; визначення, прогнозування ситуації і виявлення проблем; генерування варіантів можливих управлінських рішень; формування критеріїв і вибір ефективних варіантів управлінських рішень [2].

Чітка державна політика у сфері регуляторної діяльності мобілізує діяльність органів влади, підвищує ефективність, здатність реагувати і результативність державного управління. При цьому держава повинна робити прозорим весь процес формування державної регуляторної політики, а саме: стратегію формування ДРП (цілі і завдання програми реформування регуляторної політики), принципи регуляторної політики, інструменти та методи здійснення регуляторної політики тощо. Це буде сприяти громадському контролю за результатом та підвищенню відповідальності суб'єктів здійснення регуляторної політики як перед об'єктами регулювання, так і перед урядом за реалізацію заявленої політики.

Література

1. Дурман М. О. Організаційно-правові механізми управлінської діяльності у формування державної регуляторної політики. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2019. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2019_2

2. Оболенський О. Ю. Державне управління та державна служба: Словник-довідник. Київ: КНЕУ. 2015. 480 с.